

קול קורא

כנס על ההיסטוריה של כנסיית הקבר במלאת 1700 שנה לכינונה

כ"ג באדר תשפ"ו, 12 במרץ 2026,

ביד יצחק בן-צבי, רח' אבן גבירול 14, ירושלים

המכון לחקר ארץ ישראל ויישובה ביד יצחק בן-צבי בשיתוף רשות העתיקות, מרכז אינגבורג רנט ללימודי ירושלים באוניברסיטת בר-אילן מתכוונים לקיים כנס לציון 1700 שנה לייסודה של כנסיית הקבר בירושלים (בשנת 326 לספה"נ, סמוך לביקור הקיסרית הלנה). כנסיית הקבר הקדוש בירושלים הייתה נדבך מרכזי בתוכנית "ארץ הקודש" שהגה הקיסר קונסטנטינוס הגדול. מאז ייסודה במאה הרביעית שימשה הכנסייה מוקד צלייני וליטורגי ראשון במעלה בתולדות הנצרות. הכנסייה הביזנטית – על חלקיה השונים – נהרסה בראשית המאה ה-11, שוקמה מעט מאוחר יותר בתקופת הקיסר קונסטנטינוס התשיעי מונומכוס ונבנתה שוב במתכונת חדשה בתקופה הצלבנית.

מאז הקמתה ועד ימינו עברו על הכנסייה פורענויות וגלגולים שונים, ואלו הפכו אותה לאחד האתרים הקדושים והמרתקים בעולם. תולדותיה ב-1700 השנים האחרונות משקפות במידה רבה את התמורות בהיסטוריה של ירושלים וארץ הקודש.

כנסיית הקבר והטקסים הדתיים הנהוגים בה זכו למחקר ענף של חוקרים מתחומי מחקר שונים: היסטוריה, ארכיאולוגיה, תולדות האומנות, מדע הדתות, אנתרופולוגיה, יחסים בין-לאומיים ועוד. מטרת הכנס היא לכנס את החוקרים העוסקים בתולדות הכנסייה מזוויות שונות ולעסוק בהיסטוריה שלה, החל מייסודה במאה הרביעית ועד לסוגיות הסטטוס קוו ושיפוץ הכנסייה בראשית המאה ה-21.

ביום חמישי, ה-12 במרץ 2026, נקיים יום עיון (בעברית) לחוקרים ולקהל הרחב (מורי דרך, מדריכים וקהל מתעניין) שיעסוק בסוגיות מרכזיות בתולדות הכנסייה ב-1700 השנים האחרונות.

אנו מזמינים חוקרים מכל תחומי המחקר להגיש הצעות להרצאות ולמושבים (בני שלוש הרצאות) במכלול הנושאים הנוגעים לתולדות הכנסייה ליום העיון שיתקיים ב-12 במרץ 2026 ביד בן-צבי. ההצעות יכללו כותרת של ההרצאה, תקציר של עד 300 מילים ופרטים של הדובר/ת (שם, מוסד אקדמי ודוא"ל). הצעות למושבים יכללו כותרת של המושב המוצע, תקצירי שלוש הרצאות, ופרטי היו"ר, הדוברים/ות ומארגן/ת המושב (שם, מוסד אקדמי ודוא"ל).

את ההצעות (ניתן להגיש גם באנגלית) יש להגיש עד ה-19.1.2026 בקישור הבא.

הצעה להרצאה/מושב בכנס ההיסטוריה של כנסיית הקבר

ניתן להפנות שאלות לשרון זמיר-גולדפרב machonei@ybz.org.il או לד"ר אמנון רמון ramon@ybz.org.il

הוועדה המארגנת: פרופ' יקי אשכנזי, ד"ר יובל ברוך, פרופ' עודד עיר-שי, פרופ' יונתן רובין, ד"ר אמנון רמון